



## ***Novetats legislatives introduïdes per la Llei 9/2011***

La Llei 9/2011, de 29 de desembre, de promoció de l'activitat econòmica, coneguda popularment com a "Llei òmnibus", modifica, entre altres, quatre lleis que afecten directament el marc normatiu del comerç a Catalunya.

Aquestes lleis són:

- Text refós sobre comerç interior, aprovat pel Decret legislatiu 1/1993, de 9 de març, sobre comerç interior
- Llei 8/2004, del 23 de desembre, d'horaris comercials
- Decret Llei 1/2009, del 22 de desembre, d'ordenació dels equipaments comercials
- Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya

El títol preliminar de la Llei 9/2011 inclou dos articles que defineixen l'objecte i finalitat de la llei i els principis d'actuació pública:

### **Article 1**

#### ***Objecte i finalitat***

L'objecte d'aquesta llei és introduir en l'ordenament jurídic les reformes administratives i estructurals necessàries per a l'impuls i la promoció de l'activitat econòmica amb la finalitat d'afavorir la reactivació de l'economia.

### **Article 2**

#### ***Principis de l'actuació pública***

L'actuació pública s'inspira en els principis de simplificació administrativa i normativa, de racionalització de les administracions públiques i de no imposició de càrregues que suposin un cost innecessari per als ciutadans i per a l'activitat econòmica i puguin afectar la competitivitat de les empreses.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Els articles marcats amb blau corresponen a les modificacions introduïdes per la Llei 9/2011 i, per tant, vigents.

Els articles marcats amb vermell corresponen a articles derogats i/o modificats.



## Llei 8/2004, d'horaris comercials

1. Dies de tancament obligatori per a municipis turístics, botigues de conveniència i altres establiments comercials

Abans

2.3. Els establiments situats en municipis turístics, les botigues de conveniència i els establiments a què fa referència la lletra i de l'apartat 1 han d'avançar també l' horari de tancament a les 20.00 h els dies 24 i 31 de desembre, i romandre tancats els dies 1 de gener, 1 de maig, 11 de setembre i 25 de desembre.

Redacció actual

2.3. Els establiments situats en municipis turístics, les botigues de conveniència i els establiments a què fa referència la lletra i de l'apartat 1 han d'avançar també l'horari de tancament a les 20.00 h els dies 24 i 31 de desembre, i romandre tancats els dies 1 de gener i 25 de desembre.

En endavant, els dies 1 de maig i 11 de setembre, que abans estaven inclosos a l'article 2.3, deixen de ser dies de tancament obligatori.

PIMEC Comerç, a les al·legacions presentades durant el període d'exposició pública, es va mostrar contrari a aquesta modificació.

## 2. Règim jurídic dels municipis turístics

El procés de declaració d'excepcionalitat turística dels municipis es veu alterada per la Llei 9/2011. Així, la declaració de municipi turístic, que fins ara s'entenia indefinida sempre que no s'hi digués el contrari, es concedirà per un període **“que no pot ésser superior a vuit anys”**.

Ara bé,

les excepcions **poden ésser prorrogades successivament**, mitjançant una declaració responsable, sempre que continuïn vigents els requisits que van determinar la qualificació del municipi com a turístic a efectes d'horaris comercials i així es declari. La durada de cadascuna de les pròrroques no pot ésser superior a la del període de vigència inicial.

A més, la llei introdueix una clàusula que blindava encara més la declaració d'excepcionalitat turística:

En cas que es denegui la pròrroga de la condició de municipi turístic, si l'ajuntament afectat acredita que la pèrdua d'aquesta condició comporta una pèrdua significativa de llocs de treball en el municipi o d'ingressos tributaris de la corporació municipal, la dita condició es pot prorrogar fins a un termini màxim de dos anys.”



La Disposició Transitòria Tercera fixa el règim transitori aplicable als municipis turístics ja declarats abans de l'entrada en vigor de la Llei 9/2001:

1. Totes les excepcions en matèria d'horaris comercials derivades de la qualificació de municipi turístic als efectes d'horaris comercials que es troben vigents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei de modificació de la Llei 8/2004, del 23 de desembre, d'horaris comercials, s'extingeixen en el termini fixat per la resolució d'atorgament de l'excepció o, si no s'hi especifica cap termini, al cap de dos anys a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta llei de modificació.

2. Les excepcions a què fa referència l'apartat 1 es poden prorrogar successivament, per mitjà d'una declaració responsable, sempre que continuïn vigents els requisits que van determinar la qualificació del municipi com a turístic a efectes d'horaris comercials i així es declari. La durada de cadascuna de les pròrrogues és de quatre anys. En els supòsits en què la resolució inicial d'atorgament de l'excepció no hagi establert un període de vigència, també es poden prorrogar per períodes de quatre anys sempre que continuïn vigents els requisits que van determinar la qualificació del municipi com a turístic a efectes d'horaris comercials i així es declari per mitjà d'una declaració responsable.

Per tant,

- en cas que l'atorgament de l'excepció no especifiqui el període de vigència (que, per tant, s'entenia indefinida), la declaració de municipi turístic s'extingeix el 31 de desembre de 2013. Aquesta es pot prorrogar (sempre que continuïn vigents els requisits que la van motivar) mitjançant declaració responsable per un període de 4 anys.
- en cas que l'atorgament de l'excepció fixi el període de vigència, la declaració de municipi turístic s'extingirà quan finalitzi aquest període establert. Posteriorment, podrà ser prorrogada per un període de 4 anys si continuen vigents els requisits que la van motivar.

#### NOTA

L'atorgament de l'excepcionalitat turística és un tràmit administratiu entre dues Administracions Públiques, la de la Generalitat i la local, i, per tant, no és públic i, en no haver-hi una resolució del director general de Comerç, tampoc no es difon a través del DOGC. Correspon al municipi difondre el resultat de la seva petició i, en cas que s'atorgui l'excepcionalitat turística, el nou règim d'horaris comercials.



## Decret Llei 1/2009, d'ordenació dels equipaments comercials

### 1. Els equipaments comercials singulars

#### b) Per raó de la singularitat de l'establiment

Establiments comercials singulars (ECS): els establiments de venda a l'engròs, els establiments dedicats essencialment a la venda d'automoció i carburants, d'embarcacions i altres vehicles, de maquinària, de materials per a la construcció i articles de sanejament, de pirotècnia, i els centres de jardineria i els vivers.

Els establiments comercials singulars es classifiquen en petits establiments comercials (PEC), mitjans establiments comercials (MEC), grans establiments comercials (GEC) i grans establiments comercials territorials (GECT), d'acord amb els trams de superfície que estableix la lletra a.

A més d'una nova redacció, aquesta modificació es limita a incloure els comerços de pirotècnia dintre del grup d'establiments comercials singulars (que igualment són petits, mitjans i grans equipaments comercials).

### 2. La definició de la TUC

El Decret Llei aprovat en 2009 fixava que

#### Article 7.2

a) S'entén per usos comercials inserits en els usos residencials, la distribució dels establiments comercials integrada amb els usos residencials dominants en una determinada zona, amb la presència de locals situats a les plantes baixes dels edificis o en edificacions independents, sempre que configuren una ordenació urbanística unitària.

El redactat introduït per la Llei 9/2011 estableix, en canvi, que

#### Article 7.2

a) S'entén per àrees residencials el conjunt format per les zones d'aprofitament privat incloses en polígons d'actuació urbanística en sol urbà o en sectors en sol urbà o urbanitzable amb planejament urbanístic derivat aprovat i vigent, amb ús residencial dominant, i els sistemes que les vertebreren, sempre que configuren una ordenació unitària que doni continuïtat al conjunt del teixit urbà residencial.

### 3. El concepte de *municipi assimilable*

A l'hora de permetre l'establiment de nous equipaments comercials als municipis catalans, la Llei 9/2011 introdueix el concepte de *municipi assimilable*:

S'entén per municipi assimilable a un de més de 5.000 habitants el que disposa d'una població equivalent a temps complet anual (ETCA) superior a aquesta quantitat, segons les darreres dades oficials de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).



Segons l'Idescat, l'anomenada població estacional ETCA consisteix a la

Diferència entre les entrades de població no resident menys les sortides de la població resident. **Es consideren població total ETCA els veïns residents d'un territori més la població estacional.** Aquests conceptes s'ofereixen en una unitat de mesura que té en compte el nombre de persones a temps complet l'any (365 dies), és a dir, població equivalent a temps complet any (ETCA).

En aquests moments, l'IDESCAT només disposa de dades de població ETCA de l'any 2003 de municipis de més de 5.000 habitants i capitals de comarca.

PIMEC Comerç, a les al·legacions presentades, s'oposava a aquest canvi ja que suposa afeblir encara més el concepte de TUC.

#### 4. Derogació de l'article 9.3.b)

La Llei 9/2011 deroga l'article 9.3.b) i el segon paràgraf de l'article 9.4 del Decret Llei 1/2009, que permetia, de manera excepcional, l'establiment d'equipaments comercials fora de la TUC atenent a diversos criteris. A continuació es transcriu l'article 9.3.b) derogat.

##### **[9.3.b)]**

Que sigui justificada la localització fora de la trama b) urbana consolidada d'un establiment individual i sempre que es compleixin totes i cadascuna de les condicions següents:

- 1) L'emplaçament ha d'estar situat en continuïtat física amb el teixit urbà residencial, que configura la TUC, sense que pugui estar separat d'aquesta per cap barrera física no permeable significativa.
- 2) El planejament urbanístic ha d'admetre l'ús comercial amb caràcter dominant o principal en la parcel·la on es vol implantar l'establiment comercial.
- 3) L'establiment comercial s'ha de localitzar en parcel·la aïllada amb accés principal des del carrer perimetral a la TUC. Aquest carrer ha de donar continuïtat o complementar la xarxa viària principal del municipi i facilitar la connexió urbana per a vianants i bicicletes des de la zona residencial confrontant.
- 4) L'establiment comercial ha d'estar a una distància inferior a 200 metres, respecte de l'entrada principal, d'una parada de transport públic urbà integrat en la xarxa municipal o s'ha de preveure la instal·lació de parades, terminals o estacions per atendre els fluxos de públic previsibles.

L'excepcionalitat a què es refereix l'apartat b) pot ser vàlida també per a establiments comercials col·lectius, si en el moment de la sol·licitud de la llicència comercial ja queda definit el projecte comercial, el qual ha de complir totes i cadascuna de les característiques de l'article 5 b), així com la resta de les condicions de l'excepcionalitat esmentada.

Per reglament s'han de detallar les condicions d'aquestes excepcionalitats.

##### **[segon paràgraf de l'article 9.4]**

Excepcionalment, aquests establiments es poden implantar fora de la trama urbana consolidada quan concorrin les circumstàncies previstes a l'apartat a) i b) del punt 3 d'aquest article, sempre que es justifiqui també la connexió al transport públic interurbà.



S'estableix, però, un règim transitori, segons el qual aquesta llei no s'aplicarà a les sol·licituds per implantar nous establiments comercials presentades abans del 31 de desembre de 2011.

En el cas de *municipis assimilables*, aquest termini s'amplia al 31 de gener de 2012.

## 5. La declaració responsable prèvia

La Llei 9/2011, d'acord amb el seu objectiu de reactivar l'economia productiva, simplifica els tràmits d'obertura d'un establiment comercial.

PIMEC Comerç sempre s'ha mostrat favorable a aquest tipus de modificacions ja que eliminen procediments administratius llargs, costosos i innecessaris. A més, impliquen un canvi de mentalitat i de relació entre els empresaris i l'Administració Pública: l'empresari esdevé un coadjuvant de la recuperació econòmica, un actor responsable, compromès amb el compliment de les lleis.

## 6. Les concentracions comercials anteriors al Decret Llei 1/2009

La Llei 9/2011 ha donat una solució a la situació de les concentracions comercials delimitades al Decret 379/2006 (conegut com a PTSEC). En endavant, aquestes s'entenen incloses a l'interior de les TUC.

1. Els establiments comercials ubicats fora de la trama urbana consolidada (TUC) amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest decret llei mantenen els drets pel que fa al canvi de titular, sempre que es respectin les característiques de la pròpia llicència.
2. Les concentracions comercials relacionades i delimitades en els annexos del Decret 379/2006, del 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla territorial sectorial d'equipaments comercials, s'equiparen, a efectes de l'ordenació dels establiments comercials, a les trames urbanes consolidades (TUC) del municipi corresponent. Les actuacions resultants d'aquesta equiparació no poden ultrapassar en cap cas el lindar de la delimitació, tal com fou grafiada en els dits annexos.
3. També s'assimilen a la trama urbana consolidada (TUC) els recintes comercials amb llicències d'implantació o d'ampliació atorgades en aplicació de la Llei 18/2005, del 27 de desembre, d'equipaments comercials, i del Decret 379/2006, sempre que no se sobrepassi la superfície de venda que els va ser concedida en la llicència respectiva.

Aquesta equiparació no és automàtica, sinó que es faculta la Direcció general de Comerç perquè identifiqui i delimiti aquestes concentracions comercials.

La Direcció general de Comerç, al seu web, ha publicat el llistat de concentracions comercials. Aquestes es troben als següents municipis:

*Abrera, Alcarràs, Altafulla, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Berga, Blanes, Cabrera de Mar, Calafell, Catellar del Vallès, Castelldefels, Cubelles, El Masnou, El Prat de Llobregat, El Vendrell, Figueres, Gavà, Girona (2), Golmés, Granollers, L'Ametlla del Vallès, La Roca del Vallès, Les Franqueses del Vallès,*



*Les Preses, Lleida, Manresa, Martorell, Mataró, Olèrdola, Puigcerdà, Ripollet, Sant Boi de Llobregat, Sant Carles de la Ràpita, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Guíxols, Sant Fruitós del Bages, Sant Pere de Ribes, Sant Quirze del Vallès, Santa Susanna, Sarrià de Ter, Sitges, Tarragona (2), Terrassa (2), Valls, Vic (2), Vilafranca del Penedès (2), Vilanova i la Geltrú, Vinyols i els Arcs.*

## 7. Els centres d'innovació tecnològica i disseny

1. Les empreses titulars de centres d'innovació tecnològica o de disseny vinculats a les activitats de consum poden implantar un petit establiment comercial (PEC), que resta exclòs dels criteris de localització de l'article 9 d'aquest decret llei sempre que es compleixin tots els requisits següents:

- a) Que el centre d'innovació tecnològica o el centre de disseny doni ocupació directa i permanent a més de cinquanta treballadors.
- b) Que el petit establiment comercial que es pretén implantar es localitzi en el mateix municipi i en el mateix polígon d'activitats econòmiques on estigui el centre d'innovació tecnològica o el centre de disseny.
- c) Que el petit establiment comercial que es pretén implantar comercialitzi exclusivament productes creats directament en el centre tecnològic o en el centre de disseny per la mateixa empresa titular del dit centre.

2. Les disposicions de l'apartat 1 són aplicables a la possibilitat d'implantar un mitjà establiment comercial (MEC), subjecte als mateixos requisits, si el centre d'innovació tecnològica o el centre de disseny dóna ocupació directa i permanent a més de cent treballadors.

El centres d'innovació tecnològica i de disseny podran obrir un establiment comercial encara que es trobin fora de la TUC per comercialitzar productes creats al propi centre. Depenent del nombre de persones que treballen al centre de manera permanent (50 o 100), es podrà implantar un establiment comercial petit o mitjà.



## Llei 22/2010, del Codi de consum de Catalunya

### 1. El comprovant de compra a les màquines automàtiques

Durant els treballs legislatius del Codi de consum es va debatre a fons la necessitat que les màquines de venda automàtica emetessin un comprovant de la compra efectuada. PIMEC Comerç, adduint les característiques tècniques de les màquines i el cost d'adaptació que aquesta obligatorietat suposaria per a les PIMES, va demanar als grups parlamentaris que exceptuessin les màquines dispensadores de béns d'alimentació, petició que va recollir el text del Codi aprovat en 2010.

Ara, la Llei 9/2011 ha eliminat aquesta excepció i totes les màquines de venda automàtica (amb l'excepció mantinguda de les màquines recreatives i d'atzar) han de disposar d'un sistema que permeti obtenir un comprovant de la transacció efectuada (per tant, també les màquines de venda de tabac).

2. La màquina ha de tenir un sistema que permeti obtenir un comprovant de la transacció efectuada, d'acord amb el que estableix l'article 212-2. En el comprovant han de constar la identificació i l'adreça del responsable o la responsable, el preu, la descripció del bé o servei i la data. Aquesta obligació no és aplicable a les màquines recreatives i d'atzar. **S'estableix un termini d'adaptació de cinc anys com a període d'obsolescència i amortització de les màquines.**

S'estableix un període d'adaptació de cinc anys que conclou el 31 de desembre de 2016.

### 2. L'atenció física i telefònica de les PIMES

La Llei 9/2011 ha introduït una modificació respecte de la Llei 22/2010 pel que fa a l'atenció física i telefònica gratuïta dels prestadors de servei.

Aquesta atenció física i telefònica, abans obligatòria, queda dispensada per als sectors i les activitats amb una baixa xifra de negoci o un nombre reduït de treballadors (PIMES).

2. El prestador del servei ha de facilitar, en el moment de la contractació, una adreça física a Catalunya, on la persona consumidora pugui ésser atesa de manera ràpida i directa respecte a qualsevol queixa o reclamació sobre el servei, sempre que l'atenció a la persona consumidora no es faci al mateix establiment on s'hagi contractat. També ha de disposar d'un servei telefònic d'atenció d'incidències i reclamacions, que ha d'ésser de caràcter gratuït. En determinats sectors d'activitat i en funció d'una baixa xifra de negoci o un nombre reduït de treballadors, per reglament es pot dispensar l'empresa que presta el servei del compliment d'aquestes obligacions. En tot cas, les obligacions que estableix aquest apartat s'han d'aplicar respectant els principis continguts en la Directiva 2006/123/CE, del 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior, i s'entenen sens perjudici del que disposen les normes bàsiques



estatals que fixen les condicions d'accés a les activitats de serveis i l'exercici d'aquestes activitats.

### 3. Criteris per fixar la quantia de la sanció

D'acord amb la nova forquilla de sancions del Codi de consum (que es pot consultar a l'apartat següent d'aquest document), la Llei 9/2011 fixa un conjunt de casos en què la sanció s'imposarà en el seu grau màxim.

2. S'afegeixen dos apartats, el 7 i el 8, a l'article 333-2 del Codi de consum, amb el text següent:

7. Les sancions s'han d'imposar en el grau màxim si en la comissió de les infraccions concorre alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que s'hagin comès conscientment, deliberadament o sense complir els deures de diligència exigibles més elementals.
- b) Que es tracti d'una infracció continuada o d'una pràctica habitual.
- c) Que tinguin una alta repercussió en el mercat, de manera que afectin un nombre elevat de persones consumidores.
- d) Que vulnerin els principis del consum responsable.
- e) Que es tracti de pràctiques il·lícites del mateix tipus generalitzades en un sector determinat.
- f) Que comportin risc per a la salut o la seguretat de les persones consumidores, llevat que el risc formi part del tipus infractor.
- g) Que s'utilitzin fraudulentament marques o distintius oficials.

Aquest quadre d'agreujants, però, no és nou, sinó que ja estava recollit al Codi aprovat al juliol de 2010. En aquell cas, es tractava d'agreujants que feien que la sanció lleu esdevingués greu.

2. Les infraccions qualificades com a lleus s'han de qualificar com a greus si hi concorre alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que s'hagin comès conscientment o deliberadament o sense complir els més elementals deures de diligència exigibles.
- b) Que es tracti d'una infracció continuada o d'una pràctica habitual.
- c) Que tinguin una alta repercussió en el mercat, de manera que afectin un nombre elevat de persones consumidores.
- d) Que la quantia del perjudici produït com a conseqüència directa o indirecta de la infracció superi l'import màxim establert per a les sancions aplicables a les infraccions qualificades com a lleus.
- e) Que es reincideixi en la comissió d'una infracció lleu.
- f) Que vulnerin els principis del consum responsable.
- g) Que es tracti de pràctiques il·lícites del mateix tipus generalitzades en un sector determinat.
- h) Que comportin risc per a la salut o la seguretat de les persones consumidores, llevat que el risc formi part del tipus infractor.
- i) Que s'utilitzin fraudulentament marques o distintius oficials.



## Nou quadre d'infraccions a l'àmbit del comerç

Llei	Abans	En endavant
Decret legislatiu 1/1993, sobre comerç interior	Lleus: fins a 60.000€ Greus: 6.001-30.000€ Molt greus: 30.001-900.000€	Lleus: fins a 20.000€ Greus: 20.001-100.000€ Molt greus: 100.001-500.000€
Llei 8/2004, d'horaris comercials	Lleus: fins a 60.000€ Greus: 60.001-300.500€ Molt greus: 300.501-600.000€	Lleus: fins a 20.000€ Greus: 20.001-300.000€ Molt greus: 300.001-600.000€
Decret llei 1/2009, d'ordenació dels equipaments comercials	Lleus: fins a 60.000€ Greus: 60.001-300.500€ Molt greus: 300.501-600.000€	Lleus: fins a 20.000€ Greus: 20.001-300.000€ Molt greus: 300.001-600.000€
Llei 22/2010, del Codi de consum de Catalunya	Lleus: fins a 10.000€ Greus: 10.001-100.000€ Molt greus: 100.001-1.000.000€	<b>Lleus: fins a 10.000€</b> - Grau baix: fins a 3.000€ - Grau mitjà: 3.001-7.000€ - Grau alt: 7.001-10.000€ <b>Greus: 10.001-100.000€</b> - Grau baix: 10.001-30.000€ - Grau mitjà: 30.001-70.000€ - Grau alt: 70.001-100.000€ <b>Molt greus: 100.001-1.000.000€</b> - Grau baix: 100.001-300.000€ - Grau mitjà: 300.001-700.000€ - Grau alt: 700.001-1.000.000€

PIMEC Comerç és partidari que l'esquema introduït per al Codi de consum (amb la delimitació de tres graus per cada tipus de sanció) s'estengui a tot el marc normatiu del comerç.

Aquest canvi s'hauria d'acompanyar d'un llistat exhaustiu d'agreujants i alleugeriments que incrementi la seguretat jurídica dels operadors i limiti l'arbitrarietat de les sancions.